

РОЗДІЛ IV

ІСТОРІЯ ОСВІТИ ТА МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

<https://doi.org/10.31652/3041-1017-SAAE-2025.1.42>

Бут Д.В., м. Полтава
e-mail: butdaniil1@gmail.com

Цина А.Ю., м. Полтава
e-mail: ajut1959@gmail.com

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ВИХОВАННЯ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ У ДУСІ МИРУ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. У статті розглядається проблема формування в учнів закладів загальної середньої освіти стійких моральних переконань на ідеях миру, взаємоповаги та толерантності. Аналізуються ідеї мирного співіснування, виховання в дусі миру, ненасильства та гуманізму, характерні для філософської та педагогічної спадщини минулого та сучасності. Теоретичні основи сучасного виховання учнів у дусі миру розглядаються на засадах ціннісно-, особистісно-орієнтованого, діяльнісного та культурно-освітнього методологічних підходів. Представлено потенціал шкільного предмету «Технології» для виховання учнів у дусі миру. Перспективним напрямом подальших досліджень визначено розвиток педагогічних технологій, які поєднують у собі навчання технологій, трудове виховання та гуманістичні цінності.

Ключові слова: історія, виховання, культура миру, уроки технологій.

Abstract. The article considers the problem of forming stable moral beliefs in students of secondary education institutions based on the ideas of peace, mutual respect and tolerance. The ideas of peaceful coexistence, education in the spirit of peace, non-violence and humanism, characteristic of the philosophical and pedagogical heritage of the past and present, are analyzed. The theoretical foundations of modern education of students in the spirit of peace are considered on the basis of value-, personality-oriented, activity-based and cultural-educational methodological approaches. The potential of the school subject «Technology» for educating students in the spirit of peace is presented. A promising direction for further research is the development of pedagogical technologies that combine technology learning, labor education, and humanistic values.

Keywords: history, education, world culture, technology lessons.

Складний період соціальних, воєнних та політичних випробувань, які переживає сучасне українське суспільство актуалізує проблему формування в учнів ЗЗСО стійких моральних переконань на ідеях миру, взаємоповаги та толерантності. Сьогодні одним із провідних напрямів вітчизняної освіти виступає виховання учнів у дусі миру, формування в них здатності до ведення конструктивного діалогу, співпраці та ненасильницького вирішення конфліктів заради суспільного блага.

Ідеї миру ґрунтуються на системі установок, цінностей і моделей поведінки, які забезпечують взаєморозуміння та попереджують вияви насильства між людьми. Шкільний освітній простір є сприятливим для формування базових особистісних якостей учнів, пов'язаних із проявами емпатії, гуманізму, громадянської відповідальності та свідомості.

Шкільний навчальний предмет «Технології» на рівні базової середньої освіти має значний потенціал для виховання учнів у дусі миру, інтегруючи творчу пізнавальну та практичну діяльність під час роботи над колективними проєктами, розвиваючи навички комунікації, роботи в команді та взаємодопомоги і підтримки.